

Seminar 12

1. Fie $\| \cdot \|: V \rightarrow [0, \infty)$ norma indusa de un produs scalar $g: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ pe spatiul liniar real V . Demonstrati :

2. (inegalitatea Cauchy-Buniakowski-Schwartz) $|g(u, v)| \leq \|u\| \|v\|, \forall u, v \in V$. Egalitatea are loc daca si numai daca $\exists \lambda \in \mathbb{R}$ astfel incat $u = \lambda v$;

- (a) (inegalitatea Minkowski) $\|u + v\| \leq \|u\| + \|v\|, \forall u, v \in V$. Egalitatea are loc daca si numai daca $\exists \lambda \in [0, \infty)$ astfel incat $u = \lambda v$;
- (b) (egalitatea paralelogramului) $\|u + v\|^2 + \|u - v\|^2 = 2(\|u\|^2 + \|v\|^2)$;
- (c) (Pitagora) $u \perp v \Leftrightarrow \|u + v\|^2 = \|u\|^2 + \|v\|^2$;
- (d) Daca $S = \{u_1, \dots, u_k\}$ este un sistem ortogonal de vectori din V , atunci

$$\left\| \sum_{i=1}^k u_i^2 \right\| = \sum_{i=1}^k \|u_i\|^2;$$

- (e) $u \perp v \Leftrightarrow \|u + v\| = \|u - v\|$;
- (f) $\|u\| = \|v\| \Leftrightarrow (u + v) \perp (u - v)$.

3. Verificati ca urmatoarele aplicatii sunt norme pe \mathbb{R}^2 care nu provin din produse scalare:

- (a) $\|(x_1, x_2)\|_T = |x_1| + |x_2|$;
- (b) $\|(x_1, x_2)\|_{max} = \max\{|x_1|, |x_2|\}$;
- (c) Determinati functiile distanta induse de aceste norme pe \mathbb{R}^2 . Reprezentati grafic cercurile unitate (cu centrul in $(0, 0)$) in raport cu cele doua distante.
- (d) Dati exemplu de o functie distanta care nu provine dintr-o norma.

4. Construiti suplementul ortogonal al subspatiului liniar $U = L(a_1, a_2, a_3)$ in \mathbb{R}^4 , inzestrat cu produsul scalar canonic. Determinati apoi proiectia ortogonala a vectorului x pe U , respectiv pe U^\perp .

- (a) $a_1 = (1, 3, 0, 2), a_2 = (3, 7, -1, 2), a_3 = (2, 4, -1, 0), x = (1, 2, 3, 4)$;
- (b) $a_1 = (1, 1, -1, -2), a_2 = (-2, 1, 5, 11), a_3 = (2, 4, -1, 0), x = (2, 1, -1, 3)$.

5. Determinati o baza ortonormata in raport cu produsul scalar canonic pe \mathbb{R}^4 in subspatiul liniar U al solutiilor sistemului

$$\begin{cases} x - 2y + z + t = 0, \\ 2x + y - 2z - t = 0. \end{cases}$$

Determinati apoi suplementul ortogonal al lui U in \mathbb{R}^4 .

6. Fie \mathbb{R}^4 inzestrat cu structura euclidiană reală canonică și subspațiile liniare

$$\begin{aligned} E' &= \{(x_1, x_2, x_3, x_4) \in \mathbb{R}^4 \mid x_1 + x_3 = 0 \text{ și } x_2 + x_4 = 0\}, \\ E'' &= \{(x_1, x_2, x_3, x_4) \in \mathbb{R}^4 \mid x_1 - x_3 = 0 \text{ și } x_2 - x_4 = 0\}, \\ E''' &= \{(x_1, x_2, x_3, x_4) \in \mathbb{R}^4 \mid x_1 + 2x_2 - x_3 + x_4 = 0 \text{ și } 2x_1 - x_2 + x_3 + x_4 = 0\}. \end{aligned}$$

Să se arate că $E' \perp E''$. Să se determine o bază ortonormată în suplementul ortogonal al subspațiului E''' .

7. Fie $B = \{e_1, e_2, e_3\}$ o bază în \mathbb{R}^3 și $g: \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ o formă biliniară a cărei matrice în raport cu B este

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -1 & 6 & 3 \\ 0 & 3 & 3 \end{pmatrix}.$$

- Verificați că g definește pe \mathbb{R}^3 o structură de spațiu liniar euclidian real.
- Fără a calcula lungimile vectorilor $w_1 = e_1 + e_2 + e_3$, $w_2 = -2e_1 + e_3$, $w_3 = -e_1 + e_2 + 2e_3$, arătați că $\|w_3\| < \|w_1\| + \|w_2\|$, unde $\|\cdot\|$ este norma indusă de produsul scalar g .
- Determinați o bază ortonormată a subspațiului $U = \text{Lin}(w_1, w_2) \subset \mathbb{R}^3$ și să se determine suplementul sau ortogonal în \mathbb{R}^3 .

8. Demonstrați că vectorii $e_1 = (1, 1, -1)$, $e_2 = (1, -1, 0)$, $e_3 = (-1, 0, 1)$ formează o bază B în \mathbb{R}^3 .

- Fie $g(x, y) = x_1y_1 + x_2y_2 + 2x_3y_3$. Demonstrați că (\mathbb{R}^3, g) este spațiu liniar real euclidian.
- Determinați o bază \tilde{B} ortonormată în raport cu g , pornind de la baza B .
- Fie $U = L(e_1, e_2)$. Descrieți U^\perp .

9. Verificați că $S = \{v_1 = (1, 1, 1), v_2 = (-1, 1, 0), v_3 = (1, 1, -2)\}$ este un sistem ortogonal de vectori în raport cu produsul scalar canonic pe \mathbb{R}^3 . Exprimați vectorul $v = (1, -1, 1)$ ca o combinație liniară a vectorilor lui S . Determinați proiecția ortogonală a vectorului $u = (1, 3, -1)$ pe spațiul liniar $W = L(w_1, w_2)$, cu $w_1 = (1, -2, 1)$, $w_2 = (2, 1, 0)$.

10. Fie \mathbb{C} spațiul liniar real al numerelor complexe și $g: \mathbb{C} \times \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{R}$ formă biliniară a cărei matrice în raport cu baza canonică $\{1, i\}$ este dată de $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$.

- Demonstrați că (\mathbb{C}, g) este un spațiu liniar euclidian real.
- În raport cu structura euclidiană determinată de g , să se arate că vectorul $2 - i$ este unitar și să se precizeze subspațiul vectorial al lui \mathbb{C} ortogonal pe vectorul $2 - i$.